

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT CHET TILLAR INSTITUTI

AUDIO VIZUAL JURNALISTIKA
FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 300 000 – Ijtimoiy fanlar, Jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi: 320 000 – Jurnalistika va axborot
Ta'lim yo'nalishi: 60320100 – Jurnalistika (xalqaro jurnalistika)

Fan/modul kodi		O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar
AVJ1504		2024-2025	5	4
Fan/modul turi		Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari	
Majburiy		O'zbek/rus	4	
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
1.	Audio visual jurnalistika	54	66	120
2.				
1. Fanning mazmuni:				
<p>O'quv fanining maqsadi – talabalarga audiovizual jurnalistika tizimi, tuzilishi, rivojlanishi, tendensiyalari, jamiyatning siyosiy, iqtisodiy, huquqiy , madaniy hayotida televediniya va radioning roli va vazifalari, o'ziga xos xususiyatlari, mohiyati haqida kerakli bilimlarni berish, ularni televediniya va radioning nazariy asoslari, tele va radiojurnalistikaning kasbiy faoliyati bilan tanishtirishdir.</p> <p>Fanning vazifasi – Mazkur fan TV va radioning ifoda vositalarini mukammal egallash, teleomoshabin va radioinglovchilarga samarali ta'sir qiladigan teleko'rsatuv va radio eshittirish tayyorlash malakasini shakllantirish.</p>				
II. Asosiy qism (amaliy mashg'ulotlar)				
II.1. Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:				
1-mavzu: Zamonaviy jamiyada televideniya va radio.				
2-mavzu: TV va radio kommunikatsiya tizimi sifatida.				
3-mavzu: TVning tarqiyot tendensiyalari.				
4-mavzu: TV va radioning tuzilmalari.				
5-mavzu: TV va radioda rejalashtirish asoslari.				
6-mavzu: Tele va radiodasturlarning formatlari.				
7-mavzu: TVning ifodaviy vositalari.				
8-mavzu: Radioning ifodaviy vositalari.				
9-mavzu: Telejurnalistika janrlari.				
10-mavzu: Radiojurnalistika janrlari.				
11-mavzu: Tele va radioauditoriya hamda uni o'rganish metodlari.				
12-mavzu: Tele va radiojurnalistikaning ixtisoslashuvi.				
13-mavzu: Teleko'rsatuv tayyorlash texnologiyasi.				
14-mavzu: Radioeshittirish tayyorlash mexanizmlari.				
15-mavzu: Teleko'rsatuvlar tipologiyasi.				
16-mavzu: Televediniya va radioda kasb odobi.				

17-mavzu: Televideniya va radio iqtisodiyoti.
18-mavzu: Teleko'rsatuvlar va radioeshittirishlarni rejalashtirish masalalari.
19-mavzu: Tele va radiodasturlarda format tushunchasi.
20-mavzu: Teleko'rsatuvlarda ifoda vositalari o'rni.
21-mavzu: Radiojurnalistika janrlari.
22-mavzu: Televideniyaning tomoshabiniga ta'sir etish omillari.
22-mavzu: Radioauditoriyani o'rganish shakllari va metodlari.
23-mavzu: Tele va radiojurnalistikaning ishlash metodikasi.
24-mavzu: Teleko'rsatuv tayyorlash texnologiyasi
25-mavzu: Radioeshittirish tayyorlash mexanizmlari
26-mavzu: Televideniya mualliflik ko'rsatuvlari.
27-mavzu: Davlat tele va radiokanalarida rejalashtirish masalalari.
<p>Amaliy mashg'ulotlari multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, qo'llaniladigan texnologiyalar mazmuni o'qituvchi tomonidan belgilanadi, ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.</p>
<p>III. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</p>
1-mavzu: Televideniyaning rivojlanish tendensiyalari.
2-mavzu: OAV tizimida TV'ning funksiyalari.
3-mavzu: Teleko'rsatuvlarning shakllanishi va rivojlanishi.
4-mavzu: Yangiliklar dasturlari tahririyati ishini tashkil etish.
5-mavzu: Teleyangiliklar dasturlarining modelldari.
6-mavzu: Televideniya tok-show janrining rivojlanishi.
7-mavzu: Teleoyihalar: turlari va xususiyatlari.
8-mavzu: TV muxbiri: unga qo'yiladigan talablar. Asosiy shartlar va mezonlar.
9-mavzu: Muxbir va tasvirihi: javobgarlik chegaralari va o'zaro ta'sir etish yo'llari.
10-mavzu: Suratga olish jarayonida jurnalning o'zini tutish qoidalar.
11-mavzu: Televideniya mualliflik ko'rsatuvlari (ko'rsatuv tahlili misolida).
12-mavzu: Senariy yozish mahorati.
13-mavzu: Teleko'rsatuvlarda janrlar xilma-xilligi.
14-mavzu: Ommaviy kommunikatsiya vositalari tizimida televideniyaning

<p>o'rti.</p> <p>15-mavzu: Zamonaviy televideniya interaktiv ko'rsatuvlarning tugan o'rti va ahamiyati.</p> <p>16-mavzu: Televideniya e'finga uzatiladigan reklamalar tili va uslubi.</p> <p>17-mavzu: Davlat va nodavlat radiokanallarning o'ziga xos xususiyatlari.</p> <p>18-mavzu: Radio va televideniya tahliliy jurnalistika rivojlanishining zamonaviy tendensiyalari.</p> <p>19-mavzu: Telejurnalistika janrlari.</p> <p>20-mavzu: Radio va televideniya reportajning o'ziga xos xususiyatlari.</p> <p>21-mavzu: Muvaffaqiyatli intervyu olish shartlari.</p> <p>22-mavzu: Radio va televideniya ijodiy kasblar.</p> <p>23-mavzu: Teleko'prikl, uning rivojlanishi, o'ziga xos xususiyatlari.</p> <p>24-mavzu: Kadr ortida matnning o'qish usullari.</p> <p>25-mavzu: Telekadr va uning usullari.</p> <p>26-mavzu: Suratga olish turlari.</p> <p>27-mavzu: TV va radioda ifoda vositalari.</p> <p>28-mavzu: Zamonaviy jamiyatda TV radioning o'rti va mavqeyi.</p> <p>29-mavzu: TV va radio kommunikatsiya tizimi sifatida.</p> <p>30-mavzu: TV ning tarqiyot tendensiyalari.</p> <p>31-mavzu: TV va radioning tuzilmalari.</p> <p>32-mavzu: Teleko'rsatuvlar va radioshitirishlarni rejalashtirish masalalari.</p> <p>33-mavzu: Tele va radiodasturlarda format tushunchasi.</p>	<p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdim qilish nazarda tutiladi.</p>	<p>3.</p> <p>IV. Ta'lim natijalari/ Kasbiy kompetensiyalar</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bakalavriyat talabalarining jurnalistika sohasidagi nazariy bilimlarini chuqurlashtirish, "Audio vizual jurnalistika" fanining obyekti va predmetining ilmiy asoslari • OAV va tahririyatlarda favqulodda vaziyatlarni yoritishga hozirlikni yaratish va rivojlantirish asoslari haqidagi bilimlarga ega bo'lishi; • O'zbekistonda favqulodda va ziddiyatli vaziyatlarini yoritish tajribasi va muammolari; • Qaynoq nuqtalardan, ziddiyatli zonalardan yangilik uzatishning zamonaviy tajriba namunalari haqidagi malakalarni egallashi; • diplomatik sohasidagi ilmiy izlanishlarning ijodiy ko'nikmalarini rivojlantirish;
--	---	---

<p>• diplomatik faktlarga nisbatan mustaqil va tanqidiy ko'nikmalarni shakllantirish ko'nikmalarini shakllantirish lozim.</p>	<p>V. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • keys-stadiar; • mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
<p>5.</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va oraliq nazoratda berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.</p>	<p>VI. Kreditlarni olish uchun talabalar:</p> <p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Do'stimhmatd X., Axborot mo'jiza, joziba, falsafa. Monografiya, T.: "Yangi asr avlodi", 2013.-317b. 2. Лебедева, Т.В. Жанры радиожурналистики Учебное пособие/ Т.В. Лебедева. – М.: Аспект Пресс, 2012. 3. Сулаймонов И. Мен журналистман. – Т.: "Шарк", 2001. – 1606 4. Садохин, А. П. Межкультурная коммуникация: учебное пособие для вузов / А. П. Садохин. - Москва: Альфа-М: ИНФРА-М, 2013. - 288 с 5. Гарриус, Скотт. Музыкальные композиции и эффекты Пер. с англ. – СПб.: БХВ-Петербург, 2004 6. Белявский, Ф. Н. Ислам и культура арабов. - Санкт-Петербург: Аллетта, 2013. - 396 с. 7. Зарурский, Я.Н. Система СМИ: учеб. Пособие. М., 2008
<p>6.</p> <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. wjipedia.org 9. uza.uz 10. tiron24.uz 11 ziyouz.com 12. Lex.uz 	<p>Axborot manbalar:</p> <p>7.</p> <p>Samargand davlat chet tillar instituti tomonidan ishlab chiqilgan va institut Kengashining 2022-yil "<u>30</u>" <u>06</u> dagi "<u>11</u>"-sonli bayoni bilan tasdiqlangan.</p>

8.	Fan/modul uchun mas'ul: N. Shodmonqulov – SamDChTI, “Yaqin sharq tillari” kafedrası o'qituvchisi.
9	Taqirizchilar: O' O' Qo'ldoshev - SamDChTI, “Tarjima nazariyasi va amaliyoti” kafedrası mudiri, (PhD). F.I. Toshov – “Zarafshon” va “Самаркандский вестник” birlashgan tahririyati bosh muharriri.